

DJEČJI VRTIĆ
" CVRČAK I MRAV"

TRIBALJ- BRIBIR

I Z V J E Š Ć E
o realizaciji eko-programa
Dječjeg vrtića „Cvrčak i mrav“ iz Triblja
za 2023./2024. godinu

Tribalj, 10.06.2024.

UVOD

Međunarodne Eko-škole su program osmišljen za provedbu smjernica odgoja i obrazovanja za okoliš na razini škola odnosno vrtića. Eko-škole su program i sustav nagrađivanja na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini. Odgojne ustanove koje ga prihvate i provode nagrađuju se statusom Eko-škole, Zelenom zastavom sa znakom Eko-škole, poveljom Zaklade za odgoj i obrazovanje za okoliš, pravo na logo (znak vrtića), stječu mogućnost medijske promidžbe u Hrvatskoj i svijetu te razne poklone od lokalne zajednice kumova (sponzora) i dr.

Koordinator programa na međunarodnoj razini je Foundation for Environmental Education – FEE (Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš). Koordinator na nacionalnoj razini je Udruga Lijepa naša (Association «Lijepa naša»). Predsjednik Udruge Lijepa naša i Hrvatskog povjerenstva FEE je dr. sc. Mirko Ruščić. Regionalna koordinatorica Eko-škola je prof. Ana Molnar iz OŠ Vladimir Gortan u Rijeci. Koordinatorica za provedbu programa u Dječjem vrtiću «Cvrčak i mrav» u Triblju je pedagoginja Iva Baldo Karlič.

Dječji vrtić "Cvrčak i mrav" nosi status Međunarodne eko škole od 2009. godine. Trenutno nosimo dijamantni status eko škole. Opći cilj našeg eko-programa je ugraditi odgoj i obrazovanje za okoliš u sve segmente odgojno-obrazovnog procesa kao i u svakodnevni život djece i djelatnika. Osnovna zadaća programa je odgojiti mlade generacije osjetljive na pitanja okoliša i osposobiti ih za donošenje odluka o razvitku društva u budućnosti.

1. KORAK : EKO - ODBOR

Eko-odbor Dječjeg vrtića "Cvrčak i mrav" čine predstavnici djelatnika vrtića, predstavnici roditelja te predstavnici eko-kumova te osnivača vrtića. Zadaća eko-odbora je da prati rad vrtića kao međunarodne eko-škole te da pomaže u realizaciji planiranih aktivnosti.

Sastanak eko-odbora je održan 21.03.2024. Eko-koordinatorica za uvod govori članovima eko-odbora kako je vrtić uspješno obranio status Međunarodne eko-škole te stekao dijamantni status.

Članovima eko-odbora je prezentirano izvješće o radu eko-škole u prethodnom periodu te je prikazana realizacija eko-tema Voli i misli na prirodu, jer sve što je u prirodi – dio je nas te Životinje i ljudi zajedno u prirodi, kao i realizacija dugogodišnjeg projekta Vrtić u prirodi. Posebno su istaknute provedene akcije pošumljavanja brda sveta Barbara, Zelena čistka i Digitalna čistka. Dan je osvrt i na prostorno materijalni kontekst s naglaskom na eko-kutiće u vrtiću te rad eko-patrole. Navedeno je koji su eko-datumi obilježeni. Članovi eko-odbora upoznati su s eko-temama koje se obrađuju ove pedagoške godine (Životinjski svijet; Zdravlje – higijena, zdrava prehrana i kretanje; Priroda – mjesto igre i istraživanja; Drvo; Voda; Svijet kukaca – jesu li važni i zašto?).

Dogovoreno je da će Eko-Murvica participirati u vidu bogaćenja zemljišnog dijela dvorišta objekta Tribalj (stvaranje primorskog vrta – sadnja autohtonog bilja i cvjetnica) kao i dati potporu u vidu nabavke stabla voćke za kojeg bi se djeca brinula. Sa Eko-Murvicom su dogovorene i radionice sa djecom (s ciljem usvajanja znanja i vještina razvrstavanja otpada i brige o okolišu), ali i sa roditeljima o aktualnoj eko-tematici. Turistička zajednica Vinodolske općine pobrinut će se za sadnice cvijeća za objekt Bribir. Načelnik i ravnateljica obavještavaju članove odbora o postavljanju solarnih panela na krov vrtića u Triblju.

2. KORAK : OCJENA STANJA OKOLIŠA

Ovaj korak odnosi se na pregled trenutnog stanja okoliša. Prosuduje se koliko se opterećuje okoliš, koliko se proizvodi otpada, troši energente (struju) i vodu, kakav je vanjski okoliš, te kolika je zastupljenost odgoja i obrazovanja za zaštitu okoliša u planiranim aktivnostima.

- **Postupanje s otpadom:** U svim objektima Dječjeg vrtića "Cvrčak i mrav" osiguran je dovoljan broj posuda za odlaganje otpada, kako u unutarnjem tako i na vanjskom prostoru. Redovito se održava eko-otok s posudama za prikupljanje papira i plastike. Prikupljeni otpad za recikliranje se djelomično iskorištavao za izradu didaktike od pedagoški neoblikovanih materijala. Dokumenti se uglavnom čuvaju u digitalnom obliku, dok se samo najvažniji dokumenti printaju.
- **Uporaba energije:** obraća se pozornost na rad radijatora i klima uređaja. Svjetla se gasi kada u prostoriji ima dovoljno dnevnog svjetla te kada se napušta prostorija. U sobama dnevnog boravka djece nalaze se i sagovi i zavjese. Elektronička oprema se gasi kada je izvan upotrebe. Redovito se provjerava potrošnja energenata.
- **Voda:** obraća se pozornost da slavine ne kapaju i da vodokotlići ne propuštaju. U slučaju kvara, odmah se otklanja. Redovito se provjerava potrošnja vode.
- **Promet:** Djelatnici vrtića na posao dolaze osobnim automobilima s obzirom da na području Vinodolske općine nije osiguran javni prijevoz kao i da nisu svi djelatnici sa područja općine. Većinu djece roditelji također dovoze automobilima s obzirom na udaljenost od mjesta stanovanja do vrtića.
- **Zdrava prehrana:** U našem vrtiću velik se naglasak stavlja na zdravu prehranu. Kvalitetu jelovnika kontrolira Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ. Potiče se i zdrava proslava rođendana. Svoj djeci je svakodnevno osigurana voćna marena. Također, djeci se osiguravaju i zdravi napitci.
- **Školska kupovna politika:** Kad god je moguće izbjegava se upotreba jednokratnih proizvoda i štetnih sredstava za čišćenje. Za pisanje bilješki koristi se oporabljeni papir.
- **Vanjski okoliš:** Svaki vrtićki objekt ima svoj vanjski prostor. U blizini objekta u Triblju postoji i jezero do kojeg se često odlazi u šetnju.

- **Politika zaštite okoliša i nastavni plan i program:** Naš vrtić nosi status međunarodne eko-škole od 2009. godine. Redovito se prate nove spoznaje iz područja odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. U eko-programu sudjeluju sva djeca i djelatnici vrtića. U svakom objektu postoji eko-pano sa ključnih 7 eko-koraka. Ekološke aktivnosti se provode kontinuirano tijekom cijele godine. Velik naglasak stavlja se na prikupljanje i recikliranje te usvajanje znanja o prirodnim elementima (voda, zemlja, zrak). Eko-program je neizostavni dio redovitog odgojno-obrazovnog programa.

3. KORAK : PLAN DJELOVANJA

Tema na razini ustanove ove je godine daljnje provođenje projekta VRTIĆ U PRIRODI. Ovo je bila jedanaesta godina provođenja ovog projekta. Glavni cilj projekta bio je razvijati inovativne metode za izgradnju osjećaja zajedništva s prirodom i među ljudima te poštivanja prirodne i kulturne baštine među djecom predškolske dobi.

Ostale planirane teme po skupinama bile su: "Životinjski svijet", "Zdravlje – higijena, zdrava prehrana i kretanje", "Priroda – mjesto igre i istraživanja", "Drvo", "Voda" te "Svijet kukaca – jesu li važni i zašto?".

O realizaciji planiranih tema više u narednim koracima.

4. KORAK : PRAĆENJE STANJA I OCJENJIVANJE

Osim odgajateljica i koordinatorice eko-programa, provedene akcije i aktivnosti prate i djeca uključena u *eko-patrole*. Prate svakodnevnu brigu o čistoći i urednosti prostora. Zadatke Eko patrole svakodnevno provodi dvoje djece koja se odaberu nasumičnim izvlačenjem imena kako se nikoga ne bi izostavilo te kako bi svako dijete moglo ostvariti svoju odgovornost u provedbi eko aktivnosti. Zadatci eko-patrole su praćenje urednosti prostora koje zajedno koristimo u vrtiću i vani. Djeca provjeravaju je li sve na svome mjestu nakon provedenih aktivnosti i igre te u garderobi nakon dolaska izvana.

Zadatak eko-patrola je i vođenje brige o urednosti i popunjenosti *eko-otoka*. Sadrže posude za odvajanje staroga papira, plastike i baterija.

Sukladno praćenju stanja i ocjenjivanju uređuje se i *prostorno-materijalni kontekst* soba dnevnog boravka djece. U većini vrtićkih soba nalazi se eko-centar bogat prirodnim i neoblikovanim materijalom, slikovnicama eko-tematike i eko-porukama. Materijali koje

svakodnevno koristimo u radu su: drvo, kamen ,karton, velike kartonske role papira, raznovrsni rastresiti prirodni materijali koji se redovito zamjenjuju i dopunjuju.

Što se tiče eko-akcija, uključili smo se u provođenje Digitalne Zelene čistke i Pošumljavanje brda sveta Barbara.

5. KORAK : RAD PREMA NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU

Eko-program je neodvojiv od redovnog odgojno-obrazovnog programa te ga se redovito planira u Knjizi pedagoške dokumentacije odgojne skupine. Planovi i realizacije eko-aktivnosti se u dokumentaciji označavaju zelenom bojom.

Obilježeni su slijedeći važni eko-datumi: Dan kruha; Dan zahvalnosti za plodove zemlje; Dan jabuka; Svjetski dan voda; Dan lastavica; Dan pčela; Svjetski dan planina; Dan planeta Zemlje; Tjedan zdravlja; prvi dani godišnjih doba.

Zadatak je svih odgojnih skupina provođenje aktivnosti radi realizacije odabranih eko-tema i provođenja projekta Vrtić u prirodi. Slijedi prikaz realizacije istih.

tema	način realizacije
Vrtić u prirodi	<ul style="list-style-type: none"> - Istraživanje prirode – kukci i biljke - Druženja na jezeru (djeca-djeca, djeca-roditelji) - Druženja na livadi – trčanje po neravnom terenu, penjanje po stablima - Šetnje bližom okolicom vrtića - Piknik na livadi i uz potok - Kampiranje i roštiljanje (paljenje logorske vatre – gašenje s vodom iz potoka) - Branje jestivog bilja - Planinarenje na brda Humac, Platak i Kotor - Proučavanje lubanje jelena pronađene u šumi - Posjeti farmi – hranjenje životinja - Šetnje po kišnim uvjetima - Uočavanje promjena u prirodi - Prepoznavanje glasanja životinja - Ribolov na tribaljskom jezeru

Životinjski svijet	<ul style="list-style-type: none"> - Oponašanje pokreta i zvukova životinja - Imenovanje životinja sa farme - Izrada farme sa taktilnim i senzomotornim poticajima - Posjet farmi životinja - Izrada raznih umetaljki s temom životinja - Likovne aktivnosti – otisci životinja, utiskivanje u plastelin - Vježbanje kako se kreću životinje - Igre "spasi životinje" (iz leda, folije...) - Razne knjige sa tematikom životinja
Zdravlje – higijena, zdrava prehrana i kretanje	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj navika o zdravom načinu života - Priprema svježih voćnih sokova i voćne salate - Simbolička igra prodaje zdrave hrane - Redovito tjelesno vježbanje
Priroda – mjesto igre i istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> - Kreativnost u igri pomoću prirodnih i neoblikovanih materijala - Igre i boravci na livadi, uz jezero, potok, na brdu - Izrada skloništa u prirodi - Napredak u razvoju grube motorike - Vježbe orijentacije i snalaženja u prirodi
Drvo	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje s dijelovima drveća - Razlikovanje zimzelenog i listopadnog drveća - Istraživačke aktivnosti – lišće, grančice, kore drveta - Razgovori o važnosti drva za prirodu te što nam drvo daje - Izrada ježevе kućice od prirodnih materijala - U prirodi – isprobavanje teksture drveća - Pošumljavanje sadnicama crnog bora, voćkama i začinskim biljem
Voda	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijanje svijesti o važnosti vode - Obrada priče i pjesmica s temom vode - Pokusi (pliva-tone; isparavanje; pročišćavanje) - Istraživačke aktivnosti – tko sve živi u vodi; zašto je voda važna za zdravlje - Slušanje zvukova vode - Likovne aktivnosti – slikanje ledom - Eko kviz o vodi
Svijet kukaca – jesu li važni i zašto?	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje s različitim vrstama kukaca i njihovim karakteristikama - Istraživačke aktivnosti – uspoređivanje kukaca - Naglasak na istraživanje pčela – građa, uloga, vrste - Izrada umetaljki i memorya s temom pčela, košnica, saća...

6. KORAK : OBAVJEŠĆIVANJE JAVNOSTI I UKLJUČIVANJE MEDIJA

Nastavlja se prikaz eko-rada vrtića putem eko-panoa. Panoi se mijenjaju jednom godišnje – u duhu odabrane eko-teme, izrađuje se od recikliranih materijala te se djeci i roditeljima nastoji približiti svijest o očuvanju naše planete.

Sve naše aktivnosti redovito prate mediji: Glas Vinodola, Novi list, tunera.info i ostali portali.

Suradnja s vanjskim čimbenicima je ostvarena u vidu donacije sadnica i organizacije pošumljavanja.

7. KORAK : EKO-KODEKS I HIMNA

Eko-kodeks našeg vrtića osmislila su sama djeca čim smo se uključili u sustav Međunarodnih eko-škola.

Moto naše eko-škole : „ Zadatak je stvarno lak : volim more, šumu, zrak ! „

Kodeks:

1. Priroda je livada, šuma, voćke, zrak i voda i mi sve to trebamo čuvati.
2. U prirodu se ne smije bacati smeće, jer bi se zagadila.
3. Ne palimo vatru i ne bacajmo opuške u šumu, jer bi se mogla zapaliti.
4. Cvijeće nećemo ubrati, jer će uvenuti i ne može ozdraviti. Treba posaditi novo cvijeće i drveće.
5. U vodu i šumu ne bacamo baterije i stare aute.
6. Ako se u nju baca smeće, voda se ne može piti.

Eko-himnu "Naš je vrtić eko-kutić" napisao je i uglazbio kantautor Neven Barac.

Eko – koordinator:

Iva Baldo Karlić

Ravnateljica:

Sandra Miculinić